

'ROCK'N ROLL'-ARTS DENNIS KOX

Dennis Kox (1976) studeerde geneeskunde aan de VU Amsterdam. Van 2006 tot 2011 volgde hij de opleiding kno in het LUMC, waar hij nadien nog een halfjaar werkte. Sinds 2011 werkt hij als fellow kno in het St.Antoniusziekenhuis in Nieuwegein en Utrecht. Kox is een van de initiatiefnemers van prevENT (www.kno-prevent.nl), een werkgroep die zich inzet voor het voorkómen van gehoorschade bij jongeren. Hij is als @dnzkox te vinden op Twitter.

Zomaar een twitterconversatie, eind november 2013

De 'r' is in de maand, dus oppassen voor artiesten die het van hun stem moeten hebben. Als kou, virussen en overbelasting toch problemen opleveren, gaan ze graag naar kno-arts Dennis Kox. Sophie Broersen

Dé rock 'n roll-arts van Nederland zit er helemaal niet zo rock 'n roll bij, in zijn spreekkamer op een buitenpoli, midden in een Utrechtse woonwijk. Kno-arts Dennis Kox zou zichzelf ook niet zo noemen, dat doen zijn patiënten voor hem. Tenminste, dat deel van zijn patiënten dat zich speciaal tot hem wendt met stemklachten: bekende artiesten zoals Miss Montreal, Ben Saunders, Xander de Buissonjé, Christon Kloosterboer [zanger van Rigby] en dj's zoals Gerard Ekdorf. Mag hij zeggen dat dat zijn patiënten zijn? Nee, maar dat doen ze zelf, op Twitter. Kox zelf twittert ook, op aanraden van diezelfde cliënten. Kox: 'Zodat zij mij via Twitter kunnen aanprijzen,

en andere artiesten mij weer kunnen vinden. Soms zit ik spreekuur te doen, begint opeens mijn telefoon achter elkaar te trillen in mijn zak. Dan is er bijvoorbeeld een artiest die iets over kno-klachten heeft gezegd, waarop anderen zeggen: 'Dan moet je Dennis even bellen.' Zoals bij Jody Bernal, die een gat in zijn trommelvlies opliep toen hij van een duikplank sprong [in het programma Sterren springen, red.]. 'Zo hebben we elkaar ontmoet.'

Dus Twitter werkt wel voor jou.

'Het werkt zeker! Maar je bent er wel kwetsbaar. Als iemand iets negatiefs over je zegt, kun je je moeilijk verdedigen, want je hebt je beroepsgeheim.'

Afgaand op zijn twitteraccount, zou je kunnen denken dat Kox de hele dag op de set van the Voice of Holland hangt, of in een privékliniek bekende Nederlanders ontvangt met een glas champagne in de hand. En dat hij in ieder geval al jaren bezig is als kno-arts en niets anders doet dan naar stembanden kijken. Niets is minder waar. Hij werkt gewoon in een ziekenhuis, het St. Antonius Ziekenhuis in Nieuwegein en Utrecht, in een witte jas, en is het merendeel van de tijd bezig met 'gewone' kno-heelkunde bij 'gewone' patiënten. De behandeling van stemproblemen is wel een van zijn specialiteiten. Zo lang is hij ook nog niet bezig: hij is pas een jaar of drie kno-arts. Hoe kan hij zo snel zo'n netwerk hebben opgebouwd? Kox: 'Dat begon al tijdens mijn coschap kno in het Lucas Andreas in Amsterdam. De laryngologie was daar een belangrijk interessegebied, en dat trok mij. Er kwamen heel veel zangers, en met een aantal artiesten had ik een klik. Een aantal van hen volgde mij naar mijn opleidingsplek in Leiden. Het zangerswereldje is ook weer niet zo groot, en als mensen tevreden zijn geven ze dat graag door. Dan weten ze je te vinden.'

Waarom komen artiesten graag bij jou?

'Ik weet niet zeker hoe dat komt, maar het kan te maken hebben met het feit dat ik makkelijk benaderbaar ben, en dat ik artiesten niet anders behandel dan andere patiënten. Het contact dat artiesten met hun arts hebben, is anders dan hun meeste contacten. Meestal benaderen mensen hen, omdat ze iets willen, samenwerken, of samen op de foto. Maar mij zoeken ze zelf op, omdat ze mijn hulp nodig hebben. Daarom wil ik ook niet in een privékliniek werken. Het geeft juist duidelijkheid dat ik hier in een ziekenhuis zit, met mijn witte jas aan. Ik wil niet dat mensen zich afvragen: moet ik komen omdat het nodig is, of omdat hij er geld mee verdient? Het is gewone geneeskundige zorg die ik bied, waar ik hooguit iets aan toevoeg door mijn kennis en ervaring op het gebied van de stem.'

Xander de Buissonjé lijkt wel ingehuurd door je, zo enthousiast is hij over je op Twitter!

'Ja, hij is wel een bijzonder geval. Met hem heb ik in mijn Lucastijd heel veel contact gehad toen hij stemproblemen had en daar is een vriendschapsband uit gegroeid. Ik

zou hem ook niet meer opereren, je moet werk en privé gescheiden houden. Maar als er huis-tuin-en-keukenkeelproblemen zijn, kijk ik heus wel even, net zoals ik dat bij mijn familie en andere goede vrienden doe.'

Is dat met meer artiesten zo?

'Nee, ik heb wel goed contact met een aantal mensen, maar niet op die manier. Met sommige mensen bel ik af en toe, en we komen elkaar regelmatig tegen bij concerten waar ik voor word uitgenodigd. Daar probeer ik altijd heen te gaan, artiesten vinden dat prettig, en ik ben daardoor ook beter gaan begrijpen wat voor werk iemand doet. Iedereen denkt: een zanger gaat staan en zingt zijn liedje. Maar er gaat heel veel aan vooraf, en de druk is hoog. Voor mij is de drempel al hoog om me ziek te melden, en vijftig poliafspraken af te bellen. Hoe moet dat wel niet zijn als je je niet lekker voelt en vijfduizend mensen moet afzeggen? Nog afgezien van alle mensen om de artiest heen die ook belangen hebben bij dat optreden.'

Proberen die mensen wel eens druk op jou uit te oefenen?

'Dat heb ik wel eens meegemaakt, maar daar ben ik heel duidelijk in. Ik wil best een gesprek hebben, iets uitleggen, maar altijd in overleg met de patiënt, liefst met diegene erbij. Ik kan alleen zeggen of het verstandig is om te zingen of niet.'

Je komt nogal nuchter over, waarom trekt die wereld je?

'Ik heb geen enkele ambitie om artiest te worden hoor [lacht]. Het is leuk om je te onderscheiden van anderen. Dat had ook met iets anders kunnen gebeuren, maar dit is nu eenmaal waar ik in terecht ben gekomen, op dit gebied heb ik de kennis, wetenschap en ervaring. Met name in het gedoe om de stembanden zelf heen. Kijk, die stembanden zijn twee elastiekjes, daar weten we veel van, hoe je

Rigby-zanger Christon Kloosterboer bij rock 'n roll-arts Dennis Kox

moesten we goed begeleiden, om te voorkomen dat ze haar stem anders zou gaan gebruiken. Want dan loop je juist kans op knobbels en bobbels. Uiteraard kan ik dit soort complexe zorg niet in mijn eentje doen, dus dan werk ik nauw samen met logopedisten en zangcoaches.'

Bied je de artiesten extra service, krijgen ze voorrang?

'Nee, tenminste, niet omdat ze artiest zijn. Als een dj een acuut probleem heeft, en over een uur zijn programma moet starten, hou ik daar rekening mee. Maar dat doe ik ook voor een patiënt die over een halfuur bij de longarts moet zijn. Wel ben ik laagdrempelig bereikbaar. Als zij spanning hebben, twijfelen over wat ze moeten doen, kunnen ze mij sms-en of Whatsappen. Ik ben niet altijd bereikbaar, maar dan kan ik op zo'n moment beoordelen wat ik doe, en op een geschikt moment terugbellen.'

Behandel je ook spanning dan?

'Nou, laat ik het zo zeggen: geruststelling is het grootste deel van mijn werk. Als iemand iets in zijn keel voelt, kan de angst toeslaan: kan ik volgende maand dat grote evenement wel doen? Dan verkrampt alles, dan is het einde van de wereld nabij: "Ik kan nooit meer zingen, ik moet een andere baan zoeken, help, wat nu?"'

Een beetje psychologie is dus ook wel nodig.

'Heel veel.' *Ais*

'Ik heb geen enkele ambitie om artiest te worden'

die kan behandelen, wat daar op en aan kan zitten en hoe we die kunnen opereren. Maar alles eromheen is minstens zo belangrijk. Een goed voorbeeld is Miss Montreal, die is geopereerd aan haar keelamandelen. Juist bij iemand die zingt kan dat een groot effect hebben. Met je stembanden maak je een basisgeluid en alles wat boven je stembanden zit, is je klankkast. Als je die twee hele grote amandelen weghaalt, zijn er opeens twee grote ruimtes, waardoor je klank anders klinkt. Dat was heel confronterend, omdat zij zichzelf hoorde alsof ze zichzelf niet meer was. Dat